

Mesto Nanking zavzeto - Svarilo prekomorskim državam

Kitajska prestolnica Nanking zavzeta od japonskih čet. — Kitajci sicer branili mesto, vendar so opustili upanje, da bi ga mogli obdržati. — Mesto je še po starem načinu zavarovano z močnim zidom.

Šanghaj, Kitajska. — Močne kitajske čete so se postavile v odločen odpor, da čim najbolj dolgo mogoče zadržujejo padec svoje prestolnice, Nanking, v roke japonskih čet, katerih vojni pohod je bil tako zmagovit, da so od vzhoda že prodrlje do mesta samega. Njih naval Kitajci niso mogli vzdržati in v četrtek zjutraj so pričeli prvi japonski oddelki vdirati v mesto.

Mesto je bilo v sredo že skoraj popolnoma obkoljeno od Japoncev, ki so čakali z glavnim napadom le toliko časa, da pridejo ojačenja; in ta prodirajo proti mestu v treh močnih kolonah. Nanking je zavarovan še po starem načinu; obdan je namreč z velikim zidom, ki je dolg 32 milj ter visok od 30 do 50 čevljev. V starih časih bi ta zid tvoril uspešno obrambo, toda pred modernimi vojnimi sredstvi ne zaleže dosti. Kitajci to vedo, zato se pripravljajo bolj na umik kakor pa na obrambo, dasi so pripravljene, otežkočiti Japoncem zavzetje v čim največji meri. Pričeli so tudi uničevati v mestu razne bojne zaloge in opremo, da ne pride Japoncem v roke. Celo nekatera poslopja so zažgali.

Civilno prebivalstvo se je pričelo izseljevati iz Nankinga že pred par tedni, takoj, ko se je videlo, da japonske čete po zavzetju Šanghaja zmagovito prodirajo proti njemu. Tudi kitajska vlada sama je že prej zapustila mesto; do zadnjega je vzdržal diktator Čiang Kai-šek, a tudi ta se je v torku umaknil z aeroplanom, kar je bilo znamenje, da so Kitajci opustili upanje, da bi mogli uspešno braniti mesto.

Poročila, ki so prišla v sredo iz Tokio, govore, da se tamkajšnje prebivalstvo pripravlja, da s svečanostmi proslavi zavzetje kitajske prestolnice. Višji japonski častniki pa trdijo, da bi bilo mesto že lahko zavzeto, a z glavnim napadom čakajo le zato, da dajo kitajskim brambovcem priliko za prostovoljno podajo.

KONGRESNIKI SI GLASOVALI ZA POTNE STROŠKE

Washington, D. C. — Izredno zasedanje kongresa je po treh tednih končno toliko uspelo, da je odobrilo prvi zakon in še ta je prav svojevrsten: Z njim si bodo namreč opomogli kongresniki sami na račun davkoplačevalcev. Z večino 327 glasov proti 37 je poslanska zbornica zadnji ponedeljek odobrila, da se plačajo vsakemu kongresniku za njegovo potovanje na bojišne počitnice potni stroški, in sicer po 20 centov za vsako miljo. Zasedanje se bo namreč končalo 22. decembra in ti stroški se plačajo, ali kongresnik odide na počitnice, ali ne. Nekateri kongresniki nameravajo ostati kar v Washingtonu, ker se itak 3. januarja prične redno zasedanje. Tudi senat je isti dan odobril ta predlog, in sicer brez debate.

'VOLITVE' V RUSIJI

Nedeljske volitve bodo le splošno glasovanje za Stalina.

Moskva, Rusija. — To nedeljo bo prebivalstvo sovjetske države prvič po prevratu pred 20 leti dobilo glasovnice v roke. Vršile se bodo volitve za osrednjo vlado kakor tudi za lokalne sovjetje. Vendar pa bodo to svojevrstne volitve in je zmaga Stalina ter njegovih pristašev popolnoma zasigurna. Na glasovnicah bo namreč samo po eno ime, na eni Stalinovo, na drugi lokalnega kandidata in ljudstvo bo moglo voliti samo tega, ali pa nikogar. Tekom tega tedna se vodi strahovito intenzivna kampanja, da se pridobi ljudstvo za to, da ne bo bojkotiralo volitev, ali pa, da ne bo oddalo nezaznamovanih glasovnic.

POLICIJA RAZBILA SEDEČO STAVKO

Jersey City, N. J. — Unija CIO je vpriporila prvo sedečo stavko v tukajšnjem mestu, katere pa je trajala le malo časa. Tukajšnji župan je nasproten CIO organizaciji, sedečim stavkam pa še celo bolj, in tako je policija spodbila iz poslopja Standard Cap and Seal Co. 64 sedečih stavkarjev.

POLICIJA STRAŽI LINDBERGA

New York, N. Y. — Da se zavaruje pred zljali, pred častnikarji in pred publicitetjo, katero izredno sovraži, je Lindbergh naprosil policijo, naj zastraži hišo, v kateri živi s svojo ženo. Tako ne pusti policija nikogar blizu, ki nima posebnega dovoljenja. Mr. in Mrs. Lindbergh sta se vrnila v nedeljo iz Anglije za kratek obisk.

MLADA KRI ZA ANGLEŠKO ARMADO

London, Anglija. — Vojni minister je moral zadnji ponedeljek podati parlamentu pojasnilo zaradi tega, ker je zadnji čas odstranil z vodilnih mest v armadi nekatere stare častnike in jih nadomestil z mlajšimi močmi. Minister pa je pri tem povdaril, da se je izprememba izvršila na popolnoma pravičen način.

SOLE ZAPRTE VSLED MRAZA

Miami, Fla. — Vsled nenavadno mrzlega vremena, ki je nastopilo začetkom tega tedna, so bile tukajšnje šolske oblasti prisiljene, objaviti zahtev šol za tork in more biti še za naprej. Florida je znana po svojem toplem podnebu in le malokdo je preskrbljen z zimsko obleko, v šolah pa ni nobenih peči.

IZJAVA O KOLONIJAH

Nemčija hoče samo svoje kolonije in ne drugih.

Berlin, Nemčija. — Eden nazijskih voditeljev, Franz von Epp, je v govoru zadnji tork pojasnil stališče Nemčije glede kolonij in obenem zanikal vesti, ki so se glede te zadeve širile zadnje čase. Povdaril je, da zahteva Nemčija samo svoje kolonije, ki so ji bile vzete z mirovno pogodbo. To odzvetje njenih kolonij je označil naravnost kot "rop," kateri se bo brezpogojno moral popraviti. Nasprotno pa je zanikal, da bi imela Nemčija kake zahteve po belgijskih in portugalskih kolonijah, in je ožigosal tozadevne vesti kot izmišljotino časopisov.

ŠOLA ZA HIŠNE POSLE

Chicago, Ill. — Pod vodstvom WPA se odpravi v tukajšnjem mestu pet šol, v katerih se bo dajal pouk ženskam v opravljanju gospodinskega in hišnega dela. Namenjen bo pouk zlasti brezposelnim, da bodo lahko prevzele delo izurjenih služkinj, katerih manjka v Chicago okrog 6000, kakor objavlja državna posredovalnica za delo. Pouk bo trajal dva meseca in se bo učenkam, ki bodo napravile tečaj, dalo izpričevalo.

NEPAZLJIVE GOSPODINJE

Elgin, Ill. — Neki Fred P. Weaver ve povedati dober vzgled, kako so nekatere gospodinjje nepazljive. Može se bavi z rejo prašičev in v ta namen dobiva od mesta jedilne odpadke in pomije, nabrane iz hiš. Prašiči požro, kar je užitnega, drugo puste, in med tem, kar so prašiči pustili kot neužitno, je mož tekom nekaj časa nabral celih 400 kosov raznega srebrnega namiznega orodja, a tudi druge reči, kakor zapestne ure, svečnike, itd.

ZNANSTVENIKI RAZISKUJEJO BOLEZEN

Chicago, Ill. — Razni znanstveniki in zdravniki so se v tork zbrali tukaj, da prouče značaj nevarne otroške bolezni, driske, ki je ugrabila že število otroških življenj v tukajšnjem mestu. Podvrženi so ji otroci predvsem do treh treh tednov stari. Zdravniki se trudijo, da najdejo bacil, ki je vzrok tej bolezni, na kar bi lahko odredili pravi način zdravljenja, toda doslej še nimajo dosti uspehov.

KRIŽEM SVETA

Oslo, Norveška. — Tukajšnji kralj Haakon je podelil Sonji Henie zadnji ponedeljek odlikovanje viteštva sv. Olafa. Ta mlada ženska je svetovno znana kot umetniška drsalka. Že več časa pa je zaposlena kot filmska igralka v Hollywoodu.

Rim, Italija. — Svetovni hitrostni rekord z aeroplanom je dosegel zadnji ponedeljek letalec Furio Niclot. Letel je z brzino 344,46 milj na uro, kar je skoraj šest milj na minuto.

Hendaye, Francija. — Ultimatum, ki ga je stavil general Franco španski vladi, v katerem je zahteval od nje brezpogojno podajo, je potekel zadnji ponedeljek. Vlada je ultimatum enostavno prezrla.

ŽALOSTEN KONEC PROFESORJA

Chicago, Ill. — Na svojem stanovanju v Plaisance hotelu, 1545 E. 60th St., je zadnji ponedeljek zvečer izvršil samomor 40 letni Stuart P. Meech, po poklicu univerzitetni profesor, ki je bil znan kot eden najboljših profesorjev na chikaški univerzi, kjer je poučeval finančno vedo. Kakor izjavlja njegova žena, je prišel mož napit domov, vsled česar ga je ona ozmerjala, na kar je odšla v vas k neki sedi. Profesorja so pozneje našli s prestreljeno glavo.

VAŽNO OPOZORILO

Prekomorske države posvarjene, naj ne skušajo svojih idej vsiljevati ameriškim republikam.

Washington, D. C. — Ameriška vlada te dni z resnim zanimanjem čaka, kak bo odmev v tujezemstvu na govor, ki ga je imel pretekli ponedeljek zvečer državni podtajnik, Sumner Welles, ob slovesni otvoritvi medameriškega centra tukajšnje George Washington univerze. Govor se je namreč nanašal na izpremenjeno politično stanje v južnoameriški državi Braziliji, ko je bila tamkaj nedavno upostavljena diktatura, in na stališče, ki ga zavzemajo proti tej izpremembi Zed. države, ter končno predvsem na to, kaj utedne nastati, ako bi druge države izrabljale sedanji položaj.

Zadnja točka govora je tvorila nekaj odgovor na vesti, da bodo skušale evropske fašistične države izvajati svoj vpliv, da pridobe tudi Brazilijo, naj se oprime njih fašističnega sistema. Welles je opozoril, da bo vsako tako vmešavanje tujezemstva v notranje zadeve ameriških držav zadelo na močen odpor na tej polobli, rekoč: "Vsak poizkus neameriških držav, da bi potom sile izvajale svoj politični ali materialni vpliv na ameriškem kontinentu, bi nemudoma postal predmet resne važnosti ne samo za Zed. države, marveč tudi za vsako drugo ameriško republiko, in se bo brez dvoma takoj določil primeren nastop po skupnem posvetovanju med njimi."

S temi besedami se je ameriška vlada jasno izrazila, da ne bo trpela na tleh ameriškega kontinenta nikakega tujezemskega nasilja, dočim je govornik obenem povdaril, da se ameriškim republikam ne bo skušala kratiti svoboda, da si izberejo obliko vladavine, kakoršno si vsaka od njih želi.

Iz Jugoslavije

Deseta izseljeniška nedelja: V domovini jo praznujejo s posebnimi oznanili po cerkvah in s proslavami po šolah. — Velike skrbi štajerskih vinogradnikov. — Smrtna kosa. — Drugo iz domovine.

Izseljeniška nedelja Ljubljana. — Letos praznujemo že šesto izseljenško nedeljo. Ta velepomemben spominski dan slovenskega naroda in jugoslovanske države je pred šestimi leti določilo ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje in sicer na izrečno iniciativo naših izseljenških organizacij, v prvi vrsti naše Rafaelove družbe v Ljubljani. Za izseljenško nedeljo je določena zadnja nedelja v novembru (prva v adventu). Na ta dan se spominjamo mi tu doma naših izseljencev širom sveta in tudi naših priseljencev. S posebnim cerkvenim oznanilom po naših cerkvah, s proslavami po vseh šolah, s prireditvami po mestnih in kakor tudi podeželskih odrih pohitijo enkrat na leto misli in srca nas vseh za našimi brati in sestrami, ki so odšli iskati kruha zase in morda tudi za nas. Prav je torej tudi, da se tudi naši izseljenci v inozemstvu spominjajo na ta spominski dan svojih sorodnikov, prijateljev in znancev in svojih domačih krajev, kakor še posebej celotne domovine in skupne države. Potrebno je na ta dan obnoviti, oziroma upostaviti zveze med izseljenci in domovino. Domači naj pišejo svojcem v tujini, a izseljenci naj se s poročili spominjajo domovine. Po poročilih iz preteklih petih izseljenških nedelj je razvidno, da je našemu kmečkemu ljudstvu, iz katerega odhaja največ in najboljših moči, postala vsakoletna izseljenška nedelja zelo prijeten praznik. Ljudstvo se že zave, da našega narodnega misijona. Slovensko ljudstvo že ve, da izseljenstvo ni samo naš gospodarski problem, temveč predvsem tudi narodni problem. Tudi Slovenci že spoznavajo po zgledu drugih narodov, kako je treba skrbeti za lastno kri na tujem. Mnogo so pri nas že storili v tem oziru posamezniki, potrebno pa je, da se zgage ves narod kot celota. Kot tak bo mogel večkrat braniti ali celo zahtevati pravice, ki pritečejo našim izseljencem. Vsako leto moramo obnovljati zahteve, ki se niso izpolnile v prid naših izseljencev: ustanovitev izseljenškega instituta v Ljubljani, da se končno uredi pereče vprašanje izseljenških učiteljev in duhovnikov, da se uredi vprašanje slovenskih konzulov v za one kraje, kjer je velika večina slovenskih izseljencev, da se enkrat za vselej reši finančno vprašanje naših izseljenških organizacij, ki se neumorno brigajo za dobrot izseljencev.

Kako torej v domovini praznujemo izseljenško nedeljo? Vsi listi brez izjeme pri našajo ljubezni polne članke, duhovnik govori o izseljenškem misijonu vernikom v cerkvi, daruje mašo za vse mrtve in žive brate, ki so šli za kruhom po svetu, domači prejmejo zakramente v ta namen, učitelj v šoli dan preje ali pozneje govori o naši narodni rani, vršijo se tudi javna predavanja, igre iz izseljenškega življenja itd. itd. (TORD).

Napad

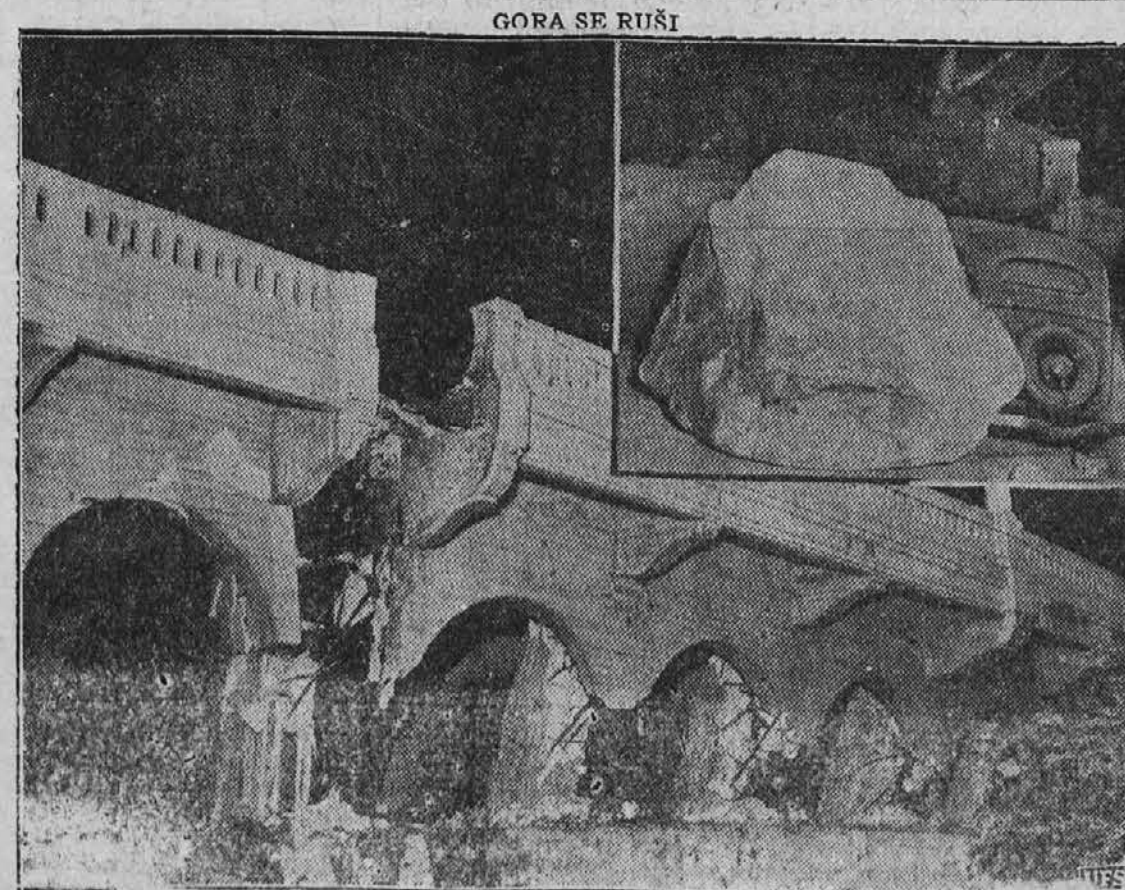
V Ločnem dolu pri Celju je neki Ivan Bercko napadel 19 letnega posestnikovega sina Romana Čončka iz iste vasi in mu zasadil nož v trebuh. Težko poškodovanega Čončka so odpeljali v celjsko bolnico.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl France Koleča, posestnik. — V Mariboru je umrl Ivan Kramberger, mizarski pomočnik star 53 let. — Na Teznu je umrla mlada dijakinja Pavla Volaj, stara 18 let.

Elektrika se širi

Kot je bilo že poročano, je Dobova pri Brezicah že dobila svojo elektriko. V kratkem bodo na banovinsko električno omrežje priključili tudi občine Leskovec, Kostanjevica, t. Jernej, Sv. Križ in Cerklje. Drugo leto pride na vrsto občina Čatež in okolica.

"Premikajoča se gora" v Elysian parku v Los Angeles, Cal., povzroča mnogo skrbi, ker stalno leze navzdol. Od časa do časa se od nje odkruši del in gornja slika, razdejan viadukt, kaže posledice enega takih plazov.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izjaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Iskreno in iskreno: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by: EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Narodnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrta leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrta leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisni važnega pomena za hitro objavo morajo biti depozirani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko ide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopolnilna. — Na dopise brez podpisov se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Halifax v Berlinu

Angleški lord Halifax se je vrnil te dni iz Nemčije, kjer si je ogledal lovsko razstavo. To samo na zunaj. V resnici pa je bila njegova pot v Nemčijo čisto političnega značaja, ki naj pripravi boljše odnose med obema vele-silama.

Diplomatska potovanja dandanes niso redka. Vendar že dolgo ni nobeno vzbudilo toliko pozornosti kakor sedaj Halifaxovo in malokdaj se okrog podobnega poseta zaplete toliko političnih vprašanj kakor se jih je okrog tega. Komaj se je razvedelo, da namerava Halifax v Berlin, — vest je prišla popolnoma nepričakovano — so se raznesle govorice, da se Eden s tem potovalnim načrtom ne strinja, pa da so prišla do izraza velika nasprotstva med Chamberlainom, ministrskim predsednikom, in Edenom, zunanjim ministrom. Izkazalo se je sicer, da te vesti niso utemeljene, toda svet je pri tem vendarle mislil na nedavno značilno opombo starega Lloyda Georgea, da bi bil Eden povsem dober zunanj minister, toda da je kakor sofer, ki ga nedisciplinirana družba čuka zdaj sem, zdaj tja, pa zato vozi mnogo slabše, nego je njegova resnična sposobnost: Lloyd George je Valijan in posebne vrste mož, pa ima zato tudi posebnost, da izraža svoje politične misli v takih drastičnih primerih. Ali pri vsem tem je rčsnica, da so britanski politiki v toku zadnjih let marsikdaj morali čuti očitek, da kolebajo...

Nad vse je značilno, da so bile še v zadnjih dneh in urah na delu sile, ki so hotele na vsak način preprečiti Halifaxovo potovanje. Časopisna kampanja je poskušala, da bi čim bolj zameglila ozračje in skalila vode, da se izrazi v podobah. Le malo je manjkalo, pa bi se tudi ta poset odložil, kakor se je pred nekaj tedni odložil že določno napovedani poset nemškega zunanjega ministra Neuratha v Londonu.

Zdi se tedaj, da ozračje za Halifaxovo pot še ni bilo dodobra razčiščeno. Spričo tega se ni kar nič čuditi, da ga spremljajo tako resignirane in skeptične glose.

Halifaxovo potovanje se je na zunaj začelo pripravljati z znamenitim govorom ministrskega predsednika Chamberlaina. Takrat je Chamberlain podčrtal željo britanske vlade, da išče sporazuma in vzajemnega sodelovanja z osjo Berlin—Rim, pa da naj se v ta namen poskušajo neoficialni razgovori, ki bodo nemara prej dovedli do uspeha nego velike javne izjave vodilnih državnikov. Na to izjavo so postali v Evropi zelo pozorni, zlasti pa je vzbudila zanimanje in celo odobravanje v Rimu.

Halifaxovo potovanje pomeni torej prav za prav izvedbo Chamberlainove napovedi. Z njo se je obnovil angleški poskus, priti z Nemčijo na čisto glede osnovnih smernic njene zunanje politike, glede njenih stremiljenj in prizadevanj, zlasti seveda tudi takih, katerih izvedba se zdi v nasprotju s prizadevanji in s stališčem Velike Britanije. Tak poskus z londonske strani ni novost. Zadostuje, ako opomnimo na ona znamenita vprašanja, ki jih je dne 8. maja l. 1936. britanska vlada naslovila na nemški zunanjepolitični urad. V njih je angleška diplomacija po vseh formalnih pravilih želela priti na čisto z nemško vlado o ciljih, h katerim stremi nemška politika. Želela je izvedeti njihovo točno in jasno razloženo vsebino, z namenom, da se pogleda, kako se more zadostitev tem stremiljenjem spraviti v sklad z interesi, nazori in razpoloženji britanske politike. Bil je to poskus priti v soglasje z Berlinom po neposrednem potu, torej nekako tako, kakor je sedaj izrazil željo Chamberlain in kakor jo je prišel v Berlin izvajati lord Halifax.

Odgovora na majska vprašanja Berlin še do danes ni dal, dasi je poteklo od takrat že domala poldrugo leto. Kako bo to pot? Iz komentarjev nemškega časopisja se razvidi, da jim na Nemškem tako poizvedovanje ni baš povšeči. Pravijo, da je Hitler dovolj pogosto in dovolj jasno povedal stališče nemškega režima in da se o prizadevanjih nemške zunanje politike ni tako težko poučiti. Še več: v Berlinu pravijo, da bi mogli z večjo pravico Nemci zastaviti Angležem vprašanje, kaka je njihova politika, ter poslati svoje diplomate z vprašalnimi polami v London. V tem polemičnem žanru se z nemške strani našte-

vajo očitki, ki se zdijo v tretjem raju upravičeni na račun Angležev glede nezaupanja do Nemčije in glede nasprotovanja nemški zunanji politiki. Jasno je, da se po tej poti ne obetajo prida uspehi.

Vendar so angleška vprašanja precej drugačne prirode nego nemška. Angleži bi radi vedeli, za kako ceno in na osnovi katerih koncesij bi se Nemčija smatrala za satirano ter bi opustila svoje veliko oboroževanje in svoje avtarkično gospodarsko prizadevanje, ki vendar meri na slučaj skrajnosti, ter bi bila pripravljena skleniti resničen iskren sporazum, ki bi tvoril osnovo za pravo prijateljsko sodelovanje med svetovnimi silami. Ne more se dvomiti, da misli Anglija svoje vprašanje silno resno, zakaj od nje ga zavisijo njeni računi za bodočnost, za orjaško oboroževanje, ki so se zanj v Londonu le neradi odločili.

Kako je v tem pogledu z Nemčijo, kam meri njena dinamizem, to je drugo, silno delikatno poglavje. Vsekakor pa je povsem razumljivo, da bo moral lord Halifax pokazati v Berlinu kaj več, nego da bi samo poizvedoval. Nemogoče se na primer zdi, da bi mogel poizvedovati o nemških ciljih, pa se ne bi spustil v razgovor v nemški zahtevi po kolonijah. V tej zvezi so se pojavile značilne domneve, da bi bila Anglija pripravljena resignirati na svoje sodelovanje v srednji Evropi ter jo prepustiti nemški ekspanziji proti določenim nemškim koncesijam drugod. Prav gotovo ni treba o tem izgubljeni besedi, da so taka ugibanja povsem brez podlage. Toda pričajo, kako trdna je uverenost, da se morajo Halifaxovi razgovori v Berlinu sukati v povsem konkretnem področju.

Skeptični glasovi, in to zelo mnogoštevilni, so te dni zopet naglašali, da koncilantnost z angleške strani ne more dovesti do cilja, zakaj na vsako koncesijo je dosedaj Berlin odgovoril le z novimi, še večjimi zahtevami. Kmalu bomo imeli priliko spoznati, ali in v koliko so imeli ti skeptiki prav.

SMRT SLOVENSKEGA PIJO-NIRJA V KANSASU

Kansas City, Kans.

Poročati imam žalostno novico, da smo namreč izgubili našega dobrega farana Jakoba Ferliča, ki je zaspal v Gospodu previden s sv. zakramenti za umirajoče dne 1. decembra ob 5 uri zjutraj v lepi starosti 79 let. — Pokojni je bil sestanovnik naše fare sv. Družine in je vsa dolga leta podpiral cerkev in bil dober faran vse do svoje smrti. Bolehal je štiri dni za pljučnico. — Pred štirinajstimi leti mu je smrt pobrala ljubljeno soprogo. Vsa ta leta je preživel sam v tih in mirni zadovoljnosti. Vsaki dan se je udeležil sv. maše in večkrat prejemal sv. obhajilo. Če je bil še tako hud mraz ali še tako slabo vreme, ni izostajal od službe božje.

Pokojni Jakob Ferlič je bil rojen v vasi Hotlje št. 31, fara Trata pri Ljubljani. Tukaj v Kansas City, Kansas, je živel 42 let. Delal je v klavnic pri Swift Co., dokler mu niso cpešele, moči in na stara leta ga je tudi kompanija podpirala. Pokojni zapušča enega sina Franka in dve hčeri: Mary omoženo Smrekar in Johano, omoženo Bratkovič, dvanajst vnukov, osem pravnukov in še več drugih ožjih sorodnikov in prijateljev. Pogreb pokojnega se je vršil v

soboto 4. dec. s pogrebno sv. mašo ob veliki udeležbi faranov, kajti farani ga bodo pričerkvi zelo pogrešali.

Naj še omenim, da pokojni Jakob Ferlič ni bil naročen na noben slovenski ali drugi časopis, ker ni znal ne čitati ne pisati. Ko sva tako le večkrat kramljala skupaj, se mi je starček dostikrat izrazil, kadar je prišel pogovor na katoliško časopisje, tako le: "O, jaz bi bil zvest naročnik katoliškega tiska in časopisa, če bi znal brati. Pa si pomagaj če moreš." — Pokojni je bil član dr. Najsv. Imena in dr. sv. Petra in Pavla št. 38, KSKJ. Društveniki obeh društev so mu tudi izkazali čast na domu, da so prišli molit ko je ležal na mrtvaškem odru in so ga tudi spremljali na njegovi zadnji poti ko je bil na pokopališču položen poleg svoje že umrle žene v hladni grob. Bog bodi njegov plačnik, žalujočim pa naše sožalje.

Katarina Majerle

ČLANOM DR. NAJSV. IMENA

Waukegan, Ill.

Vse člane dr. Najsv. Imena se uljudno opozarja, da bo imelo društvo v soboto 11. dec. svojo trimesečno spoved in v nedeljo zjutraj pri osmi sv. maši trimesečno skupno sv. obhajilo. Takoj po sv. maši bo skupen zajutek v šolski

dvorani, kakor po navadi in po končanem zajutruku seja. Na tej seji se ima voliti odbor za prihodnje leto. Pomnite torej člani, da je to letna seja. Važna je ta seja tudi za to, da se napravi program za prihodnje leto, za časa ko bo blagoslovljena naša društvena zbirka in sicer drugo nedeljo v mesecu januarju 1938, to je 9. januarja. Pridite vsi, da bo mo vredili vse in vsem v zadovoljstvo.

V naši cerkvi se nadaljuje z delom in sicer bo vse očisteno in na novo prebarvano. Delo hitro napreduje in kakor so nam obljubili, bo do božičnih praznikov vse izgotovljeno. — Pred par leti smo cerkev od zunaj prenovili in popravili, sedaj pa od znotraj. Potem bo vse prav lično in lepo. Naš č. g. župnik Rev. M. J. Butala vedno skrbe da je v cerkvi vse v redu in čisto. Če hočemo biti pošteni moramo odkrito priznati, da so dober gospodar.

Naš poznan rojak Andrew Ogrin, ki vodi trgovino z grocerijo in mesnico že več let na 120 10th street, se je preselil v svoje novo poslojpe na vogal 10th street in Prescott St. Vsi mu želimo obilo uspeha v njegovi trgovini. A. K.

ZA KULTURNI VRT

Girard, O.

Skoro vsak dopisnik začne svoj dopis kakor je kaj z delom, ali s kakim drugim pripomočkom, menda samo za to, da lepše ven pride. Jaz pa bom brez ovinkov povedal, kaj bomo imeli v soboto ob 7 uri zvečer v Slovenskem domu v Girardu. Mr. Grdina mi je namreč pisal, da pride iz Clevelanda in bo kazal slike iz starega kraja in iz Amerike. Slike so namreč zelo zanimive za videti. Kakor še nadalje piše, pripelje s seboj tudi par deklet, ki bodo zapele nekaj lepih domačih pesmic. Pa tudi naši se pripravljajo. Mehim, da bodo pesmice razveselile vsakega. Poleg tega bo pa še nekaj drugih stvari na programu. Vse to bo v soboto 11. dec. v Slovenskem domu, kakor ste vabljeni rojaki tudi iz Girard, Niles, Waren, Jungstowna, Farl in tudi od drugod. Vsi katere zanima stari kraj, kajti imeli boste obilo užitka. Pokažimo se, da smo tudi mi vneti za Jugoslovanski kulturni vrt. Torej nasvidenje.

J. Anzick

Vsaj en dopis na teden, naj bo geslo vsake naselbine.

GOSTILNA NA PRODAJ

Proda se dobro obstoječa slovenska gostilna in tudi več drugih poslojpi, primernih za različne trgovine, po nizki ceni. Kogar bi veselilo živeti v tukajšnji prijazni naselbini, ima lepo priliko in se naj oglasi ter mu bom pojasnil vse podrobnosti. Jos. Gačnik, 901 No. Ketcham St., Indianapolis, Ind.

ZDRAVSTVO

ZIMSKE BOLEZNI

Marsikatera bolezn dosežejo v zimskem času svoj višek, in to je umljivo. Vzroki za to so delno posredne narave, n. pr. v spremembah našega življenjskega načina v hladni letni dobi in v čistem bivanju ljudi v zaprtih prostorih, kar olajšuje okužitev. Včasih so zimske vplive in vpliva mraza istovetili. Zima zmernege pasu je bila vedno "mrzli letni čas." Toda danes vemo, da je zima nekaj več, da pomeni popolno spremembo meteoroloških in klimatoloških vrednosti, počenši od zračne vlage do vetrovni smeri, električnega stanja v zraku in zračnih pojavov. Zima je pri nas, posebno v nižinah letni čas, ko je najmanj ultravioleto svetlobe.

Medicinska zima se ne krije popolnoma s koledarsko zimo. Zima, kakor jo čutimo ljudje, traja nekako od sredje novembra do sredje februarja. Glede hrane se poznozimski čas odlikuje pred vsem po pomanjkanju vitaminov v nasprotju s preobilico teh snovi v poletnem času. Že dolgo vemo, da mraz na živalsko zimsko spanje nima posebnega vpliva. Pred kratkim so zanimivi poskusi pokazali, da je mogoče z antirahitičnim vitaminom preprečiti zimsko spanje. Zimsko spanje bi bilo tedaj delno v zvezi s pomanjkanjem ultravioletnih žarkov, ki so, kakor znamo, graditelji tega vitamina.

Med tipične zimske bolezni spadajo poleg ozeblin, opeklin zavoljo zimskega sonca v planinah in snežne slepote pred vsem prehladne bolezni, nahodi, vnetja v vratu, bronhialni katarji, pljučnice, hripa, vsakovrstni revmatizem, tiganje v kolkih, vnetja živcev, nevralgije, katarji v mehurju, vnetja v obistih. V januarju do aprila dosežejo te bolezni svoj višek.

Dolgoletna opazovanja uče, da imajo tudi druge bolezni svoj zimski višek. Napadi naduhe, ki pričnejo v novembru napredovati, pojenjujejo s koncem februarja. Davica in škrlatinka razsajata najbolj od decembra do marca, epidemično vnetje možganskih mren opazujejo najbolj od sredje januarja do konca aprila. Norice in ošpice dajejo isto tako prednost mrzlemu letnemu času.

Rahitis ima svoj višek od začetka februarja do konca aprila, kar je po tem, kar smo rekli prej, zelo umljivo. Angine, ki pričnejo naraščati že ob koncu novembra, se držijo na neveselem višku skoraj do konca aprila.

Ta spoznanja so zelo zanimiva, imajo pa praktičen pomen. Po takšnih spoznanjih je mogoče usmeriti zdravljenje in obrambo zoper "sezonske bolezni."

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Prireditve

Barberton, O. — Tukajšnje Altarno dr. fare Presv. Srca Jezusovega bo imelo v soboto 11. decembra prireditve v cerkveni dvorani. Vabljeni ste da se udeležite.

Avto nesreča

Rock Springs, Wyo. — Pred kratkim je v avtomobilski nesreči izgubil življenje tukajšnji mladi rojak Feliks Remec. Našli so ga poleg prevrnjenega avtomobila s prebito lobanjo. — Rojen je bil v Gunnu, Wyo. — Zapušča žalostno mater.

Jubiley

Milwaukee, Wis. — Pretekli mesec sta slavila srebrni jubiley poroke zakonca Mr. in Mrs. Anton Novak iz So. 5th Street. Številni prijatelji so jima priredili veselo prenečenje.

Frankiranje pism

Chicago, Ill. — Če hočete, da bodo vaša zaprta pisma in božična voščila prišla v najkrajšem času kamor ste jih poslali, morate iste pravilno frankirati. To je, da morate nalepiti na zaprto pismo ki ne tehta več kot eno unco dovolj znamk. Za Chicago in Cicero je dovolj znamka za 2c, toda za Berwyn, Blue Island, Evanston, Harvey, Maywood, Nile Center, Oak Park, Park Ridge in druga mesta izven Chicago, morate nalepiti na pisma ki so težka manj kot unco znamko za 3c. Upoštevajte to, pa bodo vaša pisma prihajala na mesto brez zamude.

Clevelandski bolniki

Cleveland, O. — V St. Alexis bolnišnico je bil odpeljan rojak Mr. Anton Perme z 78 ceste East, kjer se je moral podvreči operaciji. — Na domu se nahaja bolna Mrs. Margaret Oberstar in sicer na Cherokee Ave.

Smrt jih je pobrala

— V Hartford, Ark., je umrl Frank Stimac, v starosti 71 let. Doma je bil iz Delnic na Hrvaškem in zapušča ženo ter sedem odraslih otrok.

— V Clevelandu je zadela srčna kap rojaka Louis Campa, v starosti 52 let. Doma je bil iz Sodražice na Dolenjskem in je živel v Ameriki 40 let. Zapušča ženo, štiri sinove, dve hčeri, brata in sestro.

POPRAVEK

Iz seznama darovalcev za reveže v starem kraju, prizadete od toče in poplav je pomotoma izostalo ime Društva "Kastrola" iz Chicago, Ill. katero je darovalo v sklad za prizadete reveže znesek \$5.00.

"TARZAN NA RAZISKOVANJU"

(10)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tropična nevihta je prav tako hitro prešla, kot se je začela. Prijazno sonce je zopet razlilo svoje svetle žarke nad džunglo, ki je dihala v miru, kot bi nikdar ne okusila viharja. Mirno je ležalo razbito letalo, v katerem si je Jean sezvala čevlje in nogavice. "Kaj delaš", reče prestrašena princeza.

"Rada bi pogledala nekoliko ven in rada bi si ogledala pokrajino," odgovori Lady Greystoke. V čevljih ni varno plezati po vejah, zato sem se sezula. Treba se bo za nekaj časa privaditi drugemu življenju, kakor smo ga bili vajeni doslej. — Nekaj trenutkov na to je že bila Jean zunaj na drevesni veji.

Z užitkom je Lady Greystoke dihala vase sveži džungelski zrak in cutila je, kako ji to dobro dene. Ni mogla dolgo stati na mestu, kmalu se je s te veje oprčila druge, tretje, četrte, itd. Malo nerodno je šlo s početka, toda privadila se bo. — Sedaj ni več v mestu. Morala se bo privaditi džungli.

Jean Lady Greystok, žena Tarzana od opic. — Kolikokrat je občudovala svojega moža ko je lahko kot veverica skakal z veje na vejo, z drevesa na drevo. Tudi ona je to še poprej poskušala. S početka ji je bilo nerodno, preveč živalsko se ji je zdelo, toda šlo je. Sedaj ji bo to znanje prav prišlo.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah. Sedež: Joliet, Ill. In korp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Severne Amerike.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.

1. podpredsednik: Joseph Klepec, 901 Woodruff Rd., Joliet, Ill.

2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.

Glavni tajnik: Frank J. Wedie, 301 Line Street, Joliet, Ill.

Blagajnik: John Petrič, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: Rev. Anselm Murn, So. Chicago, Ill.

Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.

Jakob Strukel, Rte. No. 1, Plainfield, Ill.

Joseph L. Drasler Jr., 925 Wadsworth Ave., Waukegan, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Štrukel, 1101 — 5th St., La Salle, Illinois.

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpsburg, Penna.

Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja je D. S. D. izplačala svojim članom in članicam, ter njihovim dedičem raznih podpor, poskodnin in posmrtnin, ter bolniških podpor v znesku \$155,757.00.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 in \$1000.00.

V mladinski oddelci se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta in so lahko v tem oddelku do 18. leta.

Rojaki(inje)! Pristopite k Družbi sv. Družin!

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA — D. S. D. 100% SOLVENTNA.

Dopisi lokalnih društev

OD DRUŠTVA SV. DRUŽINE ŠT. 3, DSD.

La Salle, Ill.

Nimamo več daleč do novega leta, le še nekaj tednov in po zdravilo nas bo leto 1938. Dolžnost in tudi potreba vsakega večjega ali manjšega podjetja je, da ob koncu leta pregleda svoje račune, svoje letno poslovanje in svoje delovanje in če je količnik mogoče se potruditi, da da svojemu podjetju za naprej boljše smerice in si tako izboljša položaj; kar je bilo napak v preteklosti, se jim pa skuša v nastopajočem letu izogniti.

Tako nekako se mi zdi, je tudi glede društvenega poslovanja. — Ko sem pregledoval zadnje naše glasilo DSD, Amerikanskega Slovenca, sem opazil tam razne opomine iz onih slovenskih naselbin, kjer evete in uspeva naša Družba Sv. Družine, z eno besedo, kjer ima DSD svoja društva. Zdi se mi umestno, da tudi jaz opomnim svoje sestre in sestre na glavno leto naše društva, društva sv. Družine št. 3, DSD, ki bo v nedeljo 12. decembra ob 1. uri popoldne. Moja želja je, da se te seje udeležimo vsi člani in članice, da napravimo dobre načrte za napredek društva v letu 1938. Iz nič ni bilo še nikdar nič, to moramo vsi vedeti. Naša Družba je pa zanesljiva banka, v kateri hranimo svoje prispevke, iz katerih bomo enkrat želi, ko bomo v potrebi. Torej sestrice, ne pozabite seje v nedeljo 12. dec. ob 1 uri popoldne.

dne. Sobratki pozdrav vsem skupaj.

Anton Kastigar, ml.
IZ URADA DR. SV. CECILIJE ŠT. 12, DSD.
Joliet, Ill.

Prijazno vabim vse članice našega društva na prihodnjo sejo dne 12. dec. v navadnih prostorih. Ker je ta seja važna, kakor že vsaka ve, zaradi volitve odbora za prihodnje leto, je dolžnost vseh članic, da se je tudi udeleže v polnem številu. Vsaj sedaj pridite vse, na zadnjo letno sejo. — Seja je važna tudi glede tega, da bi se kaj koristnega ukrenilo za društvo. Več kov vas bo na seji, laglje bomo kaj dobrega ukrenili za bodočnost. — Upam, da bo vsaka članica navzoča na seji. — Vas pozdravljam.

Rose Bahor, tajnica
821 N. Center St.

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 3, DSD.

La Salle, Ill.

Naznanilo. — Vsi člani in članice našega društva ste prošeni, da se udeležite društvene seje, ki bo zadnja seja v tem letu in bo ob enem tudi volitev odbornikov za prihodnje leto. Odbor bi bil zelo zadovoljen in vesel, če se vsi udeležite omenjene seje, ki bo 12. dec. Imamo več važnih točk za rešiti za prihodnje leto. Na tej seji se bodo skoro gotovo delili dolarji članstvu in kateri ne bo prišel, bo gotovo ob dolar in sicer na ta način, da bo plačal dolar v društveno blagajno, če se ne bo udeležil seje. Čas je, da se enkrat udeležite društvene seje, če ste že člani in članice.

ce društva. — Pridružujem se sobratu Mr. John Grčarju, ki je zadnjič zapisal v listu Amerikanski Slovenec, kaj je vzrok, da ne bi prihajali na društveno sejo, se tam izrazili če kateremu ni kaj prav ali po volji, saj ima vsakdo, ki spada v društvo pravico povedati svoje mnenje. — Zato bi vas vse prosil, da se malo bolj zanimate za društvo in pridobite kaj novega naraščanja, da postanemo večji, ne pa da smo vedno na enih mestu. Zato vsi na prihodnjo sejo 12. dec. v navadnih prostorih šole sv. Roka. — Bratsko pozdravljam celokupno članstvo DSD in voščim vesele in zdrave božične praznike.

Anton Strukel, preds.

TO IN ONO

KRALJ STROJEVOĐJA

Bolgarski kralj Boris, ki se je nedavno mudil na obisku v Angliji, je znan kot strasten ljubitelj lokomotiv. Je izučen strojevođa. Tudi na Angleškem je podal lep dokaz svoje spretnosti v tem področju.

Vodil je brzovozno lokomotivo železniške družbe Midland-Railway, lokomotivo, ki je znana pod imenom "Coronation Scot". Na progi do Bletchleya je dosegel brzino 88 angleških milj. Kralj se je o tej vožnji izrazil navdušeno in je vztrajal tudi na povratku na mestu strojevođe. Lokomotiva "Coronation Scot" je najhitrejša med angleškimi in je dosegla že brzino 114 milj.

KRATEK PROCES

Mestni svet v Willestonu na Angleškem je napravil načrt, po katerem bo dal zažgati 300 hiš v ubožnih četrtih mesta. Hiše bodo zažgali istočasno. Kordon gasilcev in policistov bo čuval okoliške četrti. Edino z ognjem je mogoče obvladati nadlogo mrčesa, ki gošpoduje po willestonskih slumih. Mestni svet je prvotno mislil tudi na uporabo strupenih plinov, pa je ta načrt, ki je prenevarjen, rajši opustil.

TEMPERAMENTEN DIRIGENT

Na nekem orkesterskem koncertu, ki se je vršil pod vodstvom dirigenta R. J. Forbesa v Londonu, je sodelovala violinistka Edda Kerseyeva, ki je igrala solistični part nekega klasičnega koncerta. Na nekem posebno izrazitem mestu se je dal dirigent od glasbe preveč zavesti in je tako vneto mahnil s svojo palico, da je solistki izbil godalo iz rok. Jasno, da je bila Kerseyeva po tem nehavdnem intermezzu zelo presenečena. Tudi orkester se je takoj ustavil. Ko se je solistka malo zbrala, je pregledala svoje gosli in ko je ugotovila, da ni bilo nobene škode, se je koncert lahko mirno nadaljeval.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

NA OBISKU V BELI HIŠI

Načelnik unije za ligo narodov v Angliji, Lord Robert Cecil, ko je nedavno prišel obiskat predsednika Roosevelta.

STARA INDIJSKA KULTURA

Ob reki Indus, kakih 200 kilometrov nad Hajderabadom, se sedaj razteza pusta pokrajina, ki pa ni bila vedno tako pusta in prazna, kakor dandanes. Pred 5000 leti so se tamkaj najbrž dvigale cvetoče pokrajine z lepimi mesti, kar dokazujejo najnovejša izkopavanja. Tam so že leta 1922 začeli kopati Indijci, da bi odkrili sledove nekdanje indijske kulture. Za njimi se je te naloge lotil angleški učejak sir John Marshall, ki je imel na razpolago dovolj denarja. Temu se je posrečilo, da je odkril najprej mesto "Mohenjadaro", Gomilo mrličev. Zadnji dve leti pa so tamkaj odkrili še dve drugi mesti, ki sta cveteli nekako med leti 3250 in 2750 pred Kristusovim rojstvom. Ta izkopavanja so dokazala, da je v tistih starodavnih mestih pred 5000 leti bila tako visoko razvita stanovanjska kultura, ki je v marsičem podobna sedanji moderni. Ta kultura se je po vseh znakih razširjala na ozemlju, ki je kakih 1500 kilometrov dolgo in 1000 kilometrov široko.

Značilno je, da so bile vse hiše teh mest, tudi najrevnejše, zgrajene nad zemljo iz dobro žgane opeke. Sicer se znano, da so v tistih časih reveži prebivali le v kočah, zgrajenih iz posušene ilovice. Prav tako je zanimivo, da je bilo vse mesto preskrbljeno s popolno podzemeljsko kanalizacijo, v katero se je stekala vsa voda iz hiš. V hišah so imeli dobro zidane greznice, v katerih se je nabiralo vse, kar ni bilo tekoče, medtem ko je tekoče odpadke pobral kanal, ki jih je odvedel v glavni kanal. Kanali pa so bili tako veliki, da je po njih lahko hodil odrasel človek, ne da bi se mu bilo treba pripogibati. Mnogo hiš je imelo dobro izolirane sobe, v katerih so bili vodnjaki, v katerih so pomivali in se kopali. Kjer je potreba nanesla, so izolirali zidove z asfaltom. Našli so celo stranišča s se-

deži. Tudi tukaj so cevi narejene iz dobro sežgane glinice ter napeljavane v kanal. Po nekaterih hišah so kuhinjske odpadke metali v odprtine v zidu, kjer so bili narejeni stenski kanali v podzemlje.

Sredi mesta je bilo veliko kopališče, ki se lahko da primerjati s pompejanskimi izza cesarskih časov. Sredi kopališča je bil plavalni bazen, okoli njega pa cela vrsta stebrovja. Za stebrovjem pa so bile posamezne kopalne kabine.

Prehrano prebivalstva, ki je bilo vsekakor na visoki kulturni stopnji, je oskrbovalo poljedelstvo in trgovina. Najvažnejši vlogi je imela pšenica, ječmen in datlji. Izmed domačih živali so ugotovili doslej čebuja, bivola, buše, ovce, svinje, slone in velblode. Jedli pa so tedanji prebivalci tudi perutnino, želve, ribe, sočivje in sadeže. Lovili so bizona, nosoroga, tigra, opice, medveda in zajca. Našli so orožje najbolj različnih vrst, vendar nobenega meča. Orožje je narejeno iz brona ali iz kamna. Iz iste snovi so narejene seki, žage, srpi, britve. Železa takrat še niso poznali. Pač pa so našli 558 pečatnikov, ki so predstavljali različne živali. Na njih so odkrili tudi doslej neznano pisavo, katere se niso mogli razvozljati. Kakih 160 izmed teh pisemskih ostankov je na las podobnih pisavi, katero so odkrili na tako zvanih Velikonočnih otokih. O ljudeh tiste kulturne periode pa doslej še ni nič znano. Ohranjenih je le nekaj redkih plastik, ki pa ne povedo mnogo.

LEPO božično darilo je tudi, če naročite svojemu očetu, materi, prijatelju ali znanцу za eno leto list "Amerikanski Slovenec", ki stane letno 5.00; za pol leta \$2.50. Za Chicago in stari kraj pa letno \$6.00; za pol leta \$3.00.

KAKO JE Z AKCIJO ZA MESEČNIK 'NOVI SVET'

Rojaki v Cicero se nadalje priključajo kot ustanovniki in naročniki novega lista. — Akcijo vodijo naidušeni možje.

Zadnje dni je veliko zanimanje za novi mesečnik "Novi svet", ki začne izhajati meseca januarja 1938. List bo posvečen življenju našega naroda v Ameriki, kot nekaj splošen družinski list, namenjen povzdigi kulture in prosveti med nami, zlasti pa zgodovini našega naroda v Ameriki.

Zadnje mesece se je na stotine slovenskih družin priglasiło kot ustanovniki in naročniki za ta novi list. Še, ko niti vedeli niso kdaj bo začel izhajati so se v lepem številu pridruževali in se za stvar zanimali. Zdaj pa, ko je določen čas, ko bo list začel izhajati pa ni nobenega vzroka, da bi nekateri še odlašali. Zdaj se priključijo vsaki, ki ti je pri srcu porast katoliškega tiska med nami in ojačenje naše tiskovne fronte.

Posebno še enkrat apeliramo na vse slovenska katoliška društva, da naj zdaj na letnih sejah o tem spregovore in se pridružijo kot ustanovniki tega novega lista. Pomagajte zidati lastno katoliško utrdbo. KDOR POMAGA ZDAJ — DVAKRAT POMAGA!

V Berwynu in Cicero so vodili živahno agitacijo za novi list te dni GG. MARTIN KREMESEC, JOŽEFA FAJFAR in LEON MLADIČ. Lepo število so jih pridobili že zadnji teden. Zda pa so se jim priključili še sledeči:

MR. VINKO DOLSON	\$5.00
MR. FRANK MARINČEK	2.00
MR. FRANK ŽOKAL	2.00
MR. JOHN PETERNEL	2.00
MR. VALENTIN KURENT	2.00
MR. ANTONIA MALESIC	2.00
MR. ALOJZIJ ASICH	2.00
MR. LOUIS CHUCHNIK	2.00
MR. JOHN TERSELIH	2.00
MR. VALENTIN BRUNAR	2.00
MR. FRANK IVANSEK	1.00
MR. MATH CUKALE	1.00

Iz drugih krajev so se priključili:

REV. JOSEPH F. ŠTUKEL, župnik, Chicago, Ill.	\$5.00
MR. JOHN KREK, Presto, Penna	5.00
MRS. KATARINA MALARICH, Greaney, Minn.	3.00
MR. ANTHONY F. BEVEC, Strabane, Pa.	2.00
MR. JOHN BOLLE, Strabane, Pa.	2.00
MRS. AGNES TURK, Joliet, Ill.	2.00
MR. FRANK GOSAR, Greenwood, Wis.	2.00
MRS. KATARINA KOČEVAR, Greaney, Minn.	2.00
MR. JOHN MLAKAR, Chicago, Ill.	2.00
MR. JOHN DENSA, Chicago, Ill.	2.00
MR. JACOB DRASLER, Moon Run, Pa.	2.00
MR. JOHN PREVOLŠEK, Great Falls, Mont.	1.00
MRS. ANNA BRESNICK, Berwick, Pa.	1.00
MRS. MARILJA LUSIN, Cleveland, Ohio	1.00
MRS. ANNA CHOPP, Detroit, Mich.	1.00

ŽIVELI POSNEMALCI! NAROČITE SAMI SEBI BOŽIČNO DARILLO: NOVI LIST "NOVI SVET"!

Lahko zamenjate zdaj svoj starinski vodni grelec za novi

AVTOMATIČNI PLINSKI VODNI GRELEC

Malo naplačilo. Lahki mesečni obroki.

Ta ponudba velja za OMEJENO DOBO SAMO

* Primerjajte te tri načine za pripravo vroče vode, potem si boste tudi vi želeli udobnosti avtomatičnega plinskega vodnega grelca.

1. Vroča voda iz pečnih cevov porablja kurivo, ki bi se moralo uporabljati za kurjavo vaše hiše. Kadar je ogenj v peči vroč, je voda preveč vroča — nevarna! Kadar je v peči malo ognja, voda ni dovolj vroča za uporabo.
2. Vroča voda iz starinskega vodnega grelca potrebuje težaven, počasen način — zahteva pogosta pota v klet, da se pazi na njo, in potem morate čakati, da postane voda vroča.
3. Vroča voda iz avtomatičnega plinskega vodnega grelca ne zahteva nikake oskrbe, nikake paznje, nikakega čakanja. Daje vam vročo vodo vedno na čepu — galon za galonom vroče vode iz avtomatičnega plinskega vodnega grelca ne stane nič več.

Zamenjajte svoj starinski vodni grelec za novi avtomatični plinski vodni grelec. Ta ponudba velja samo za omejeno dobo — pojdite še danes na delo!

OBIŠČITE PLUMBERJA V SVOJI SOSEŠČINI

ali pokličite WABash 6000

MODERN COOKERY... CONSTANT HOT WATER... SILENT REFRIGERATION... GAS HEATING
THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY
PHONE WABASH 6000

BOŽIČNA DARILA

vašim domačim v starem kraju bodo dostavljena hitro in točno brez kaknega odbitka na najbližnji poštni urad njihovega bivališča. Odpravite vaše pošiljke pravočasno. Včeraj so bile naše cene:

V JUGOSLAVIJO:	V ITALIJO:
Za \$ 2.55..... 100 Din	Za \$ 6.50..... 100 Lir
Za \$ 5.00..... 200 Din	Za \$ 12.25..... 200 Lir
Za \$ 7.20..... 300 Din	Za \$ 30.00..... 500 Lir
Za \$ 10.60..... 420 Din	Za \$ 57.00..... 1000 Lir
Za \$ 11.65..... 500 Din	Za \$ 112.50..... 2000 Lir
Za \$ 23.00..... 1000 Din	Za \$ 167.50..... 3000 Lir

Pri večjih svotah poseben popust.

ZA IZPLAČILA V DOLARJIH:

Za \$5.00 pošljite.....\$5.75 — Za \$10.00 pošljite.....\$10.85

Za \$25.00 pošljite.....\$26.00

Vsa pisma pošljite na:

JOHN JERICHI

1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Proslavite Božič ob lepih jaslicah!

Jaslice, kakoršne prikazuje gornja slika so narejene iz močnega debelega papirja (Cardboards). Papir trpežen in so narejene tako, da so zložljive. 16 komadov obstoječih iz pastircv, angeljev, ovčič in jasic se zloži skupaj kar napravi impozantno sliko božičnih jasic. Jaslice zavzemajo skoro 4 čevljev in pol v dolžini in so 1 čevljev in pol visoke. Dolžina se lahko poljubno zmanjša. Vsak komad je narejen natančno za svoje mesto. Slike so tiskane v najkakovitejših barvah, kar olepša vso hišo, v kateri se te jaslice postavijo. Narejene so tako trpežljive, da trpijo ob primeri pažnji najmanj do 10 let. Zložene in pakirane so v lepi trpežni baksi, v kateri se hranijo od leta do leta. Te jaslice stanejo s poštnino vred \$2.00

Naročila se sprejema do 17. DECEMBRA 1937, katere pošljite z potrebnim zneskom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

"Dušica"

ROMAN
—
Spisala B. Orczy
Prevedel Paulus

Vkljub temu pa jo je vleklo k šatoru. Kričavi napis, vihraječe zastavice, rdeča jakobinska čepica — vse to je mameče delovalo nanjo, z neznano silo jo je vleklo. Šla bo in si pogledala predstavo! Pa sama je hotela biti.

Nehote je obrnila korak proti šatoru. Lord Anton Dewhurst in par drugih znancev je stopilo z njo. Percy je ostal in se zaglobil v resen pogovor s Hastingsom, ki pravkar prišel na vrt. "Ali si res mislite ogledati tisto — igro, gospa?" je dvomljivo vprašal lord Anton, ko se je Margareta ustavila pred samotnim šatorom.

"Ne vem", je dejala s prisiljeno veselostjo. "Pa zelo me miče. Sicer pa ima predstava dober, plemeniti namen!" je pridljala in pomenljivo pokazala na tablico pri vhodu. Nosila je napis "Za uboge sestradance v Parizu!"

"Neko dekle nastopa v šatoru ter poje francoske pesmi, odurne lesene podobe nastopajo, ki jih stroj premiče. Vmes pa pobirajo, darove za pariške sirote," je nekdo razlagal. "Tema je v šatoru in malo prostora je v njem. Grešna radovednost me je gnala, pa sem stopil noter. Toda strašno se mi je mudilo, da sem spet prišel ven."

"Tudi mene menda vleče taka grešna radovednost v šator!" se je smejala Margareta. "Pustite mi, da vidim, kaj je na stvari! Rada bi slišala francoske pesmi, ki jih poje tisto dekle. Saj predstave mi ni treba gledati, če je res tako odurna."

"Ali vas smem spremljati?" je obotavljaje se prosil lord Anton.

"Ne, hvala! Rajši pojdem sama," je odgovorila nekoliko nepotrpežljivo. "Pustite mi prosim mojo trmasto željo! Počakajte me tukaj zunaj! Ali pa tamle pri godbi! Tam je veselo."

Razumeli so, da se ne smejo vsiljevati. Ugovarjali so se sicer, pa Margareta jim je kratko pokimala in brzo stopila skozi zaveso, ki so zagrinjale vhod.

Človek v raztrgani obleki in z rdečo jakobinsko čepico na glavi je stal trdo ob vhodu. Ko je zagledal Margareto in njeno bogato obleko, ji je koj vsiljivo pomolil ropotajoč nabiralnik in povedal z nosljajčim, enoličnim glasom svoj: "Prosim za uboge sestradance v Parizu!"

Margareta je spustila zlat v nabiralnik in stopila naprej.

Mračno je bilo v šatoru in bleščalo se ji je od svetlega popoldanskega solnca. Le polagoma se je razgledala.

Pravkar se je menda končala predstava. Gruča ljudi se je obotavljala po prostoru in se pripravljala na odhod.

Oder z lesenimi podobami in z guilottino je koj obrnil nase njene oči. Podobe niso bile tako strašne in odurne, kakor so pravili, le čudne in nenavadne so bile. Z zanimanjem jih je gledala.

"Gospa je rojena Francozinja!" je šepnil eden izmed gledalcev. "Vedela bo, ali je res tako na Francoskem, kakor nam tule kažejo."

"Zanima jo!" je pravil drugi.

"Glejte, že prihajajo po več denarja! Strašno so nadležni!"

Izza odra je stopila vitka postava, mla-

do dekle v temni žalni obleki, s črnim čipkastim robcem na glavi. V roki je nosila krožnik, s katerim je najbrž pobirala milodare.

Margareti se je zdel obraz znan. Pa ni imela časa, da bi si ga natančneje ogledala.

Komaj se je namreč dekle pojavilo pred odrom, je nastalo mrmranje med zapoznelimi gledalci. Čule so se besede: "Tega beračenja je pa že preveč —!" "Čisto nas bodo obrali Francozje!", "Naša plača je slaba!" Splošno premikanje je zavalovalo in brez nadaljnega odloga so se nevoljni Richmondčani umakni nabiralniku ven na trato.

Margareta je bila sama z neznanko. "Prosim, darujte za uboge sestradance v Parizu, plemenita gospa!" je dejala z otožnim, enoličnim glasom in pomolila Margareti nabiralnik.

Sedaj jo je Margareta pozorno pogledala.

Da, ta drobni, fini obraz je že nekje videla —.

Ali ni bilo v Parizu, pred mnogimi leti. Tistikrat, ko je bila še oboževana gledališka igralka, še preden je spoznala Percyja —.

Ni dvoma, gledališka igralka je, ki je pobegnila iz Francije pred revolucijo —. Ali se pač tudi ona nje še spominja —?

Njen obraz je bil mičen, skoraj lep, njena postava vitka in nežna, velike, črne oči je imela, skoraj podolgaste. Čudovit otožen, žalosten pogled je znala položiti v nje, ki je vzbujal sočutje in usmiljenje.

Pa čudno —. Margareta ni čutila pomilovanja in ne sočutja. Neznani strah jo je spreletel, sama sebe ni razumela, zdelo se ji je, da jo notranji glas svari pred nepoznano osebo, čutila je kot da njena otožnost in žalost ni pristna, da je le narejena, da s svojim beračenjem "za uboge sestradance v Parizu" nima resnega namena —.

Ni vedela ali ji govori slutnja ali domišljija, pa nekaj ji je pravilo, da ji je ženska nevarna —.

Vkljub temu je poiskala mošnjček in položila par zlatov na krožnik. Nato je dejala prijazno:

"Upam da ste zadovoljni s svojim današnjim uspehom! Bojim se le, da ima naše podeželsko ljudstvo za take namene nekoliko preveč trdno zavezano mošnjo!"

Dekle je vzdihnilo in skomignilo z rameni.

"Oh gospa," je dejala žalostno, "storim, kar morem za naše uboge, revne rojake, — pa težko je v teh časih, vzbujati sočutje zanje!"

"Vi ste Francozinja, kajne?" je odgovorila Margareta. Opazila je, da govori neznanka angleški sicer gladko in pravilno, pa vendar izrazito s tujim naglasom.

"Da, Francozinja, — prav kakor gospa Blakeney!"

"Ali — ali mene poznate?"

"Kdo bi ne poznal gospe Blakeney, če pride v Richmond?"

"Pa kako da ste prav semkaj prišli — iskat pomoči za svoje blage namene?"

(Dalje prih.)

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1—3 popoldne in 7—8 zvečer izveniš ob sredah.
Rezidenčni telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

STENSKI KOLEDARJI

Kdor želi imeti v stanovanju
VELIK STENSKI KOLEDAR
za leto 1938

si ga lahko naroči po pošti za ceno 25 centov. Koledarji so velikosti 20x28 inčev in zelo razločni radi velikih in jasnih števil. Mnogi jih tudi vsako leto naročijo za svoje v stari kraj za isto ceno. Naši odjemalci v Clevelandu jih dobijo zastoj za svoje stanovanje. Pišite na: A. Grdina in Sinovi, 6019 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BOŽIČNE RAZGLEDNICE

v slovenskem jeziku lahko dobite od naše Knjigarne:

Navadne dopisnice (karte) ducat 40c
Razglednice (Folders) s kuvertami
Male oblike, ducat 75c
Pol ducata 40c
Večje Razglednice (Folders)
z kuvertami, ducat \$1.00
Pol ducata 55c

Naročila sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Frank Foltyn

domača pekarna

—Naročila za ženitovanja in za "partije" naša posebnost.

SE VAM PRIPOROČA.

1854 W. 21st Place, Chicago, Illinois
Tel. CANal 5481

Jacob Gerend Furniture Co.

Prilagočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE

proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglasite pri:

JOHN PRISEL

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO

ZASTOPNIK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIS.

PIJTE SLOVEČE

MONARCH PIVO

na vaših partijah, društvenih veseljih in piknikih, katerega vam pripelje

VAŠ ROJAK

JOHN KOČHEVAR

West Side Distributor of MONARCH BEER

2915 West 23rd St. Tel. CANal 6177 Chicago, Ill.

EDVARD VENDARLE PRIDE V AMERIKO

Pariz, Francija. — Zadržna poročila govore, da windsorski vojvoda, bivši angleški kralj Edvard, ni opustil svoje ga načrta, da obišče Ameriko. Kakor se trdi, namerava odpotovati 10. ali 12. januarja. Edvard bi bil imel napraviti ta obisk že novembra meseca, toda moral ga je odpovedati zaradi silne kritike od strani delavstva, ki pa ni bila naperjena toliko proti njemu, marveč bolj proti njegovemu druženju z Bedaxum. Ta mož je namreč iznašel neki sistem za pospešenje produkcije, ki delavce nekako zasuzenjuje.

V NAJEM SE ODDA

trgovina na 1928 W. Cermak Rd., Chicago. Ugoden prostor za pekarijo, ali za katero koli drugo vrsto trgovine. Vprašajte ali pokličite Mr. Jos. Burgraf, 2105 Clarence ave., Berwyn, Ill.; Tel. 2611-R.

ŽENSKA DOBI DELO

Ženska srednje starosti dobi delo pri slovenski družini v Chicagu za hišna opravila. Pojasnila daje uprava tega lista.

Pisano polje

J. M. Trunk

Iveri.

O demokraciji se toliko piše in govori. Pravijo, da ima tisti najmanj značaja, kateri največ govori o značaju. Demokracija je plašč, s katerim se vse pokrije. Okoli Madrida ni ničesar drugega, se zdi po pisavah in trditvah, sama in gola demokracija je tam doma in ogrožena po španskem fašizmu. Kdor trdi, da bi se bil fašizem rodil le v glavah nekih prenapetih, kakršna sta n. pr. Mussolini in Hitler, ali da bi bil vsak fašizem le prizadevanje zadušiti in uničiti demokracijo, pač nekaj trdi in si lahko sam verjame, da bi bilo tako, v resnici pa ne bo tako. Mnogokje je dala prav — demokracija vsaj povod za pojav fašizma, ker pač tam demokracija ni bila prava in pristna demokracija, pač pa nasilje, in nasilje rodi zopet nasilje, demokracijo nasilje toraj fašistično nasilje.

Ako se pokazuje na severne države v Evropi, kjer se demokracija izobno obnese, je to pač le dokaz, da mora tam vladati res prava demokracija, in če bi se tam pojavila kakšna laždemokracija, bi tudi tam nastal takoj fašističen odpor. Odklanjam vsak fašizem enako po odklanjam tudi vsako nasilno "demokracijo," ker to ni nobena demokracija.

V Jugoslaviji so se opozicijske stranke sporazumele na skupen program. Vsak iskren Jugoslovani bo le pozdravil, ako bi prišlo najmanj do neke "srednje" poti, ker za daljšo dobo res ne more iti, ako ostajajo Hrvati izločeni iz državne politike. Sporazum je zdaj le na papirju. Ima nekaj dobrih točk, o katerih se pa ali niso sporazumeli, ali jih sploh niso hoteli načeti: Ze zdaj po se poriva v osrednje zahteve, da se mora ločiti cerkev od države. Pri pravoslavju je to skoroda nemogoče, ker pravoslavje bi težko moglo obstajati brez državne podpore. Pri katoliški cerkvi taka ločitev ni ravno nemogoča, pa bi najmanj zadela na silne težkoče in nove homatije. Senator Hribar je pisal o konkordatu in trdil, da je bil namen pri konkordatu, da se zmanjša političen vpliv vsaj nižje hrvške duhovščine, ker ta je vsa za Mačka in vzdržuje seljaško stranko. Recimo, da bi dr. Maček sprejel program ločitve cerkve od države. Ali bi hrvška duhovščina kar prikimala? Kak tisočleten kulturni razvitek se ne da tako lahko izbrisati in odstraniti. Poizkus bi rodil odpor, in zopet imamo nove homatije.

Imamo isto sliko. Na sebi vrlo dobro demokratično stremjenje se potiskava kar pri porodu že iz prave demokracije neko lažnjivo "demokracijo", in odpor je na dlani. Ti "demokrati" takoj jamrajo radi odpora, pa ne uvidijo, da so sami ta odpor povzročili. Se bo treba čiščenja v pojmovanjih.

Lord Ernest Rutherford je umrl. Bil je velik znanstvenik. Dosegel je, kar se je mnogim zdelo nemogoče, razbil je atom. S tem je odprl znanstvu široko pot, in posledice se bodo pokazale šele v teku nadaljnjih preiskav. Tudi materialist (Prosveta) proslavlja novo znanstvo in tega znanstvenika. Ampak preveč povoda za proslavo Rutherforda kak materialist ravno nima, ako mu je, do resničnega znanstva, ki ne obstaja le na površju, v tem slučaju le pri tem, da je Rutherford razbil atom. Rutherford je razbil še več, prav materializem je razbil. Rutherfordov uspeh zadene fiziko in kemiko. Ze zdaj so uspešni Bohr, Bragg, Schroedinger, Heisenberg, de Broglie, drugi bodo sledili. To pa ni vse. Nova iznajdba je nehoti napotila duha od mehanističnega pojmovanja materije do bolj metafizičnega pojmovanja. Materialist ne bo pisal, da je Rutherford razbil tudi materializem. Razbita snov ni prikazala nobenega duha, ampak iznajdba je pokazala nujno potrebo duha, ako se sploh teorija o snovi hoče na zadovoljen način pojasniti. Tem večji je Rutherford kot znanstvenik, ako gre kdo do dna.

Oglasi v "Amer. Slovencu" imajo vsikdar uspeh!

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9. zjutraj do 8:30 zvečer.

ROJAKI SLOVENC!
Kadar želite okrasiti grobove svojih drugih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.
Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh zmrznjenih državah Illinois. Cene zmerno, delo jamčno, postrežba solidna. Se oriporočam!
Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spomenik kamen, pišite na pocpisane za vsa pojasnila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

VELIKO

Blasnikovo PRATIKO

ZA LETO 1938

Smo ravno prejeli.

Kakor vsako leto je tudi letošnja zelo zanimiva. Krasi jo več slik. Naročite jo takoj, dokler ne poide. S poštnino stane

25 centov

Naroča se od:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

STENSKI KOLEDAR

Amerikanskega Slovenca

lahko še vedno naročite zase ali pa za svoje domače v stari kraj. Stane s poštnino **samo 20 centov**

kar pošljite v znakmah ali gotovini in poslali bomo koledarje na dane naslove. Naročite ga takoj, da ga bodo dobili v stari kraj ravno za Božič in Novo leto. Naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec 1849 West Cermak Road
Chicago, Illinois